

Ewa Marczak, Joanna Borowska, Piotr Bartosik, Jerzy Gąsowski

Podebłocie, st. 2, gm. Trojanów, woj.
siedleckie, AZP 69-73/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 230

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PODEBŁOCIE, st. 2,
gm. Trojanów,
woj. siedleckie,
AZP 69-73/-

osada przyrodowa z okresu wczesnego średniowiecza (połowa IX–początek XI w.)
Badania wykopaliskowe, poprzedzone badaniami georadarowymi, przeprowadzone przez mgr Ewę Marczak (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego), z udziałem mgr. mgr. Joanny Borowskiej i Piotra Bartosika oraz studentów archeologii UW. Konsultowane przez prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Finansowane przez Instytut Archeologii UW i Ośrodek Ratowniczych Badań Archeologicznych w Warszawie. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 25 x 95 m (2375 m²) w północnej części stanowiska. Wytyczono 10 profili o łącznej długości około 600 m i założono wykop VI o wymiarach 8 x 15 m (129 m²).

Osada położona jest na wschód od grodziska (st.1) i obejmuje obszar 1,5 ha wokół III (zewnętrznego) wału grodziska. Celem tegorocznych prac było poznanie rozplanowania przestrzennego w części północnej osady, kontynuacja rozpoczętych w 1991 r. badań nad stratygrafią stanowiska, uściślenie jego chronologii bezwzględnej i sprawdzenie przydatności badań georadarowych (metody SIR) dla potrzeb archeologii. Eksplorację warstw prowadzono zgodnie z ich układem stratygraficznym. W wykopie osiągnięto głębokość około 2 m. Przebadano 15 warstw oraz zlokalizowano 2 kolejne ziemianki (obiekty 8 i 9). Obiekt 8 (narożnik ziemianki gospodarczo-mieszkalnej) znajdował się w południowo-wschodniej partii wykopu. Długość ścian w przebadanej części ziemianki wynosiła około 2,5 m, jej głębokość – około 1,6 m. W północno-zachodniej części obiektu wybudowany był piec kamiennieo-gliniany o średnicy około 1 m, który zachował się do wysokości około 0,5 m. W części północno-wschodniej znajdowało się palenisko o średnicy około 0,6 m, w pobliżu którego odkryto zachowany prawie w całości gliniany garnek. Na podstawie stratygrafii stwierdzono dwie fazy użytkowania ziemianki: fazę I (starszą) z piecem kamiennieo-glinianym oraz fazę II (młodsza) z kamiennym paleniskiem. Z konstrukcji drewnianych I fazy chronologicznej obiektu pobrano próbki do analizy C₁₄. Obiekt 9 (ziemianka gospodarcza, przebadana w całości) zlokalizowano w zachodniej partii wykopu. Była to owalna, jednofazowa jama o wymiarach około 3 x 3 m i głębokości około 1,4 m. W wykopie odkryto 6 zabytków określonych jako wydzielone. Były to: 3 noże żelazne, żelazna zawieszka (okucie), fragment żelaznego przedmiotu o nieustalonej ze względu na zły stan zachowania funkcji oraz fragment glinianego przesłika. Poza tym znaleziono 1436 fragmentów naczyń glinianych, 70 kości zwierzęcych i pojedyncze fragmenty żużla. Na podstawie tegorocznych prac wykopaliskowych stwierdzono, że zabudowa przestrzenna osady nie koncentrowała się wyłącznie wokół wału III grodziska oraz że osada funkcjonowała w co najmniej dwóch fazach chronologicznych.

Metoda radarowa (SIR) zastosowana do lokalizacji obiektów archeologicznych okazała się mało przydatna. Wzdłuż profili zlokalizowano radarem 28 obiektów „kulturowych”, a w wykopie VI – trzy. Radar użyty do przeprowadzenia eksperymentu rejestrował anomalie w strukturze gleby; we wszystkich przypadkach były to zarówno antropogenne, jak i naturalne warstwy gliny.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego; zabytki metalowe zostały poddane konserwacji w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie.

PODEBŁOCIE, st. 5,
gm. Trojanów,
woj. siedleckie,
AZP 69-73/-

osada przyrodowa z okresu wczesnego średniowiecza (pocz. IX–koniec XI w.)
Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Ewę Marczak (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego), z udziałem mgr Agnieszki Żelechowskiej oraz studentów archeologii UW. Konsultowane przez prof. dr. hab. Jerzego Gąssowskiego. Finansowane przez Instytut Archeologii UW. Czwarty sezon badań. Wykop nr XI, o powierzchni 5 x 5 m (25 m²), wytyczono w północno-wschodniej części stanowiska, w bezpośrednim sąsiedztwie wykopu IX z 1995 r.

Osada położona jest na południe od grodziska (st. 1) i obejmuje obszar około 0,5 ha na południowym stoku cypla. Celem tegorocznych prac było ustalenie funkcji konstrukcji drewnianych odkrytych w wykopie sondażowym nr IX w 1995 r., kontynuowanie rozpoczętych w 1993 r. badań nad stratygrafią stanowiska oraz uściślenie jego chronologii bezwzględnej. Eksplorację warstw prowadzono zgodnie z ich układem stratygraficznym. W wykopie osiągnięto głębokość około 2 m od powierzchni ziemi. Przebadano 19 warstw oraz zlokalizowano 2 kolejne ziemianki (obiekty 1/96 i 2/96). Obiekty wybudowano na stoku, ustawiając je równolegle do siebie w odległości około 1,20 m. Obiekt 1/96 znajdował się w północno-